

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 127 290/98-11081
Signatura: bl7cs101

Inspektorát č 12 Brno
Okresní pracoviště Hodonín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: Základní škola Marie Kudeřikové Strážnice, Příční 1365, okres Hodonín 696 62

IZO: 102391602

Ředitel školy / zařízení: Mgr. Marie Hudečková

Zřizovatel: Město Strážnice

Příslušný školský úřad: ŠÚ Hodonín

Termín inspekce: od 9. listopadu do 11. listopadu 1998

Inspektoři: PaedDr. Petr Zábranský, RNDr. Vladislav Milink

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Dokumentace školy dle § 38a, zákona č.29/1984 Sb., ve znění zákona č. 138/1995 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol - školský zákon v platném znění, dokumentace dle § 45b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů, materiály upravující řízení školy výchovně vzdělávací činnosti v základní škole dle vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole v platném znění, dokumentace dle vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech, výchovně vzdělávací program školy, tematické plány, písemné práce z českého jazyka a matematiky, písemnosti žáků, žákovské knížky

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola má, ve vztahu k počtu žáků a ke vzdělávacímu programu Obecná škola č.j. 120 35/97-20, který se realizuje v I. až VIII. ročnících a k tzv. Upravenému učebnímu plánu č.j. 187 30/91-20, který se realizuje v VIII. a IX. ročnících, odpovídající prostorové podmínky.

Škola má od zřizovatele, tj. Města Strážnice, určen spádový okruh, ze kterého jsou žáci do školy přijímáni. Ve škole je dostatek prostor pro výuku i dostatek skladových

prostor. Prostory jsou udržovány v čistotě a pořádku. Spíše nevyhovující pořádek je v půdních prostorách nejstarší budovy.

Výchovně vzdělávací proces probíhá ve dvou budovách, které jsou propojeny spojovacím krčkem. Součástí ZŠ je školní družina (dále jen ŠD). Školní kuchyně s jídelnou je samostatný právní subjekt. V jídelně vykonávají pedagogický dozor učitelé.

Prostory a vybavenost obou budov školy je na dobré úrovni. Ne všechny prostory jsou označeny informačními štítky. Postupně jsou tyto prostory inovovány. Třídy a odborné učebny pro výuku fyziky, chemie, přírodopisu a výtvarné výchovy, dále pak odborná učebna pro výuku informatiky a výpočetní techniky, gymnastický sál v rekonstruované části hlavní budovy, dále dílny pro výuky technických prací a pracovních činností, cvičná kuchyně s velmi pěknou částí pro stolování, školní dvory a pozemek jsou dobře vybaveny a umožňují plnit výchovně vzdělávací program. Škola nemá vlastní tělocvičnu. Pro výuku tělesné výchovy a ke sportovním aktivitám využívá škola tělocvičen Gymnázia, Střední odborné školy a základní školy na Školní ulici.

V současné době se dokončuje úprav sportovního hřiště v areálu školy.

Ve škole je zřízena funkční žákovská i učitelská knihovna. Na 1. stupni je zřízena také čítárna. Výpůjční doba není vyznačena na dveřích.

Vybavení učebními pomůckami je dostatečné. Pomůcky jsou inovovány, a jsou neformálně a běžně používány ve výchovně vzdělávacím procesu. Didaktická technika je funkční a je rovněž používána.

Vybavení učebnicemi odpovídá zvolenému programu Obecná škola. Ve škole jsou používány učebnice a učební texty, které jsou uvedeny ve schváleném seznamu učebnic pro školní rok 1998/99. Chybí učebnice Občanské výchovy pro všechny žáky v 6. ročníku.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou spíše nadprůměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Pracovní prostředí pro zaměstnance a žáky je z hlediska vybavení a vlastností velmi vhodné. Nevýhodou je chybějící tělocvična.

Pracovní místa učitelů jsou prostorná, všichni učitelé mají své pracovny, které slouží zároveň jako prostory pro ukládání učebních pomůcek a knih. Šatny pro žáky jsou umístěny v suterénu a po stránce psychohygienické vyhovují potřebám žáků i provozu školy. Jsou udržovány v čistotě a pořádku.

Naplněnost tříd odpovídá § 7 odst. 2 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávky jsou stanoveny a dodrženy. Délka hlavní přestávky je také dodržena. Rozvrh hodin respektuje psychohygienické potřeby žáků dle § 9 odst. citované vyhlášky v platném znění.

Pitný režim je na škole zabezpečen instalací automatu na nápoje.

Psychohygienické podmínky jsou respektovány jsou nadprůměrné.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Škola se orientuje na výsledky výchovně vzdělávací činnosti. Žáci získávají znalosti a dovednosti v žádoucím rozsahu a tempu. Vyučovací jednotky měly vždy jasně stanovené cíle. Přímé pozorování ve vyučovacích hodinách proběhlo v českém jazyce, v občanské výchově a v matematice. Vyučovací metody byly adekvátní sledovaným předmětům. Bylo

postupováno diferencovaně podle schopností žáků. Žákům bylo vyučujícími umožněno, aby uplatnili svůj prostor k aktivitě a iniciativě. Žáci tohoto nabízeného prostoru uměli využít.

Výuka ve sledovaných předmětech byla koncipována v souladu s učebním programem a učebními osnovami a vytyčovala přiměřené cíle.

Kvalita vyučování a úroveň vzdělávání je sledována analýzou výchovně vzdělávací práce a rozborů výsledků vzdělávání. Výsledky jsou zveřejňovány ve Výroční zprávě a ve školním časopise, který má velmi dobrou úroveň.

Zpětná vazba je funkční. Obsahuje oblast hodnocení a klasifikace žáků a hodnocení pedagogických pracovníků ve výchovně vzdělávacích činnostech i v jiných aktivitách školy.

Domácí úkoly jsou ve sledovaných předmětech zadávány účelně a v přiměřeném množství.

Český jazyk

Vyučováno bylo mluvnici, literární výchově a slohu. Výuka ve všech vyučovacích jednotkách probíhala v souladu s deklarovaným učebním programem a osnovami. Vyučující mají zpracovány tematické plány učiva pro všechny ročníky. Jsou ustaveny podpůrné orgány (předmětové komise) a metodická sdružení, která sjednocují a zjednodušují plánování. Cíle vyučování byly vždy jasně stanoveny. Bylo použito vhodných metod a forem vyučování, žáci byli vždy pozitivně motivováni. Úroveň komunikace mezi vyučujícími a žáky byla založena také na diskusi. Žáci reagovali na podněty vyučujících. Průběh vyučování byl kvalitativně vyšší v případě literární výchovy, kde bylo efektivně využito ukázek a pozitivní motivace. Znalosti žáků byly na dobré úrovni. Rozborem písemných slohových prací a výkonů žáků byla zjištěna dobrá úroveň stylistických dovedností a úroveň používání vhodných jazykových prostředků žáků. Rovněž úprava písemností byla na dobré úrovni. Nižší úroveň byla zjištěna v oblasti pravopisných znalostí a dovedností. Velmi pozitivním prvkem byl také kultivovaný a vytříbený projev vyučujících.

Celkově lze říci, že kvalita vyučování a průběh vzdělávání v českém jazyce a v literární výchově byly na spíše nadprůměrné úrovni.

Matematika

Výuka matematiky probíhala ve všech hospitovaných hodinách v souladu s učebním plánem a učebními osnovami deklarovaného učebního programu Obecná škola. Vyučující matematiky mají zpracovány tematické plány učiva a je ustavena předmětová komise. Průběh vyučovacích hodin byl na dobré úrovni a byla z nich patrna jejich metodická připravenost. Pouze v jednom případě nebyly uvedeny podmínky platnosti daného výrazu a obor v němž je výraz zadáván. Neuvádění definičního oboru je obecně platnou chybou, podtrhnutou systémem zadávání úloh v učebnici. Použité metody a formy práce byly vhodně voleny vzhledem k probíraným tématům a věku žáků, ale ne vždy se podařilo udržet pracovní tempo. Ve sledovaných hodinách žáci odpovídali na otázky a řešili jednoduché úlohy. V osmých třídách byli žáci motivováni vyrobenými učebními pomůckami. Využitím teorie a vhodné motivace došlo k praktickému využitím znalostí. Průběh hodin byl poznamenán také dobrými psychohygienickými podmínkami, pedagogickým taktem a kultivovaným projevem vyučujících. Také písemnosti žáků měli dobrou úroveň zejména v oblasti vypovídajících hodnot.

Celkově lze kvalitu vyučování a průběh vzdělávání v matematice na škole označit jako spíše nadprůměrnou.

Občanská výchova

Výuka občanské výchovy probíhala v souladu s deklarovanými učebními plány a osnovami. Všichni vyučující mají zpracovány velmi kvalitní tematické plány a je ustavena předmětová komise.

Vyučování probíhalo na základě diskuse. Žáci reagovali pohotově a učitelky využily velmi dobře motivace a demonstrace. K probíraným tématům bylo využito vhodných pomůcek a zkušeností žáků i vyučujících. Ve výuce bylo postupováno diferencovaně a byl uplatněn individuální přístup k žákům. Oboustranná komunikace mezi žáky a vyučujícími byla empatická. Žáci se orientovali na výsledky práce.

Negativním zjištěním bylo, že žáci v 6. ročníku nemají k dispozici učebnice a v jednom ze sledovaných hodin se činnosti žáků orientovaly spíše do oblastí výtvarných nebo praktických činností.

Kvalita vyučování a průběh vzdělávání v občanské výchově byly na průměrné úrovni.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Komunikace žáků je na dobré úrovni. Žáci dovedou vyjádřit a formulovat své názory a postoje, a jsou zvyklí na diskusi. Vztah subjektu učitele a subjektu žáka je přesně definován.

Život školy se řídí kvalitním školním řádem, který obsahuje všechna ustanovení dle § 15 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, a který vytváří dobré podmínky pro vztah pedagogů a žáků. Školní řád posiluje mravní hodnoty, tradice a úctu k člověku, a hovoří také o právech žáků a pracovníků školy. Tento řád přímo navazuje na Úmluvu o právech dítěte. Jsou v něm ustanovení o protidrogové prevenci a toleranci. Tato ustanovení jsou zakotvena v dodatku, který je uložen v třídních knihách.

Škola vytváří prostor a podmínky pro individuální rozvoj osobnosti žáků. Chování žáků je přirozené a většinou citlivé.

Podmínky a výsledky formativního působení na žáky jsou velmi dobré.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství je zajištěno pedagogicky a odborně způsobilou vyučující, která absolvovala specializační studium výchovného poradenství v letech 1989 -1991, a která se pravidelně účastní seminářů k dané problematice, které pořádá Pedagogické středisko v Hodoníně. Výchovná poradkyně má zpracovaný plán výchovného poradenství, který obsahuje úkoly výchovného působení na žáky problémové, a dále úkoly související s profesionální orientací a úkoly zaměřené na prevenci nežádoucích jevů.

Žáci se specifickými poruchami učení jsou evidováni a je pro ně zpracován individuální plán se všemi náležitostmi. S žáky, u nichž je diagnostikována tzv. dyslexie se začne pracovat od ledna r.1999.

Výchovná poradkyně spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Hodoníně a jejím detašovaným pracovištěm ve Veselí nad Moravou. Tato spolupráce je prokazatelně zachycena v dokumentaci. Dokumentace je sice řádně zajištěna před možným zneužitím, ale dochází ke kopírování důvěrných zpráv z psychologického vyšetření žáků, což není přípustné.

Kvalita služeb rodičům, je na velmi dobré úrovni. Výchovná poradkyně poskytuje rodičům i dětem konzultace. Tato činnost je koordinovaná. Informace o profesionální orientaci jsou zveřejňovány ve výroční zprávě, jsou u výchovně poradkyně a jsou přístupné.

Výchovné poradenství je spíše na nadprůměrné úrovni.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola vytváří podmínky sounáležitosti a hrdosti na svou školu a to množstvím dalších aktivit, které výrazným způsobem ovlivňují výchovně vzdělávací činnost. Žáci jsou úspěšně zapojováni do soutěží a zájmové činnosti (kroužek čtenářský, výtvarný, německého jazyka, dovedných rukou, turistický, recitační, hra na flétnu, novinářský, základy práce s počítačem), která je pravidelná. V rámci okresních soutěží a olympiád se žáci umísťují již několik let na předních místech.

Kromě zájmové činnosti, přehlídek a soutěží, které jsou nadstandardní, nabízí škola žákům také jiné akce, které pořádá ve spolupráci s širokým okolím. Tyto akce jsou určeny nejen žákům školy, ale často i rodičovské a další veřejnosti. Škola je zapojena do ekoprojektu „TEREZA“ s mezinárodní účastí a reflektuje i jiné projekty.

Škola oceňuje úspěchy žáků v mimoškolních aktivitách, oznamuje výsledky o účastech v nich na nástěnkách ve škole a ve školním časopise, který má velmi dobrou úroveň.

Škola organizuje v rámci tzv. mimořádných mimoškolních aktivit také akce, zaměřené na celkové utváření osobnosti žáků a také dostatečné množství akcí, zaměřených proti drogám a dalším nežádoucím jevům.

Další aktivity, které výrazně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy, jsou příkladné.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní družina (ŠD), která má celkem dvě oddělení. Provoz školní družiny je zajištěn pedagogicky a odborně způsobilými vychovatelkami. Vychovatelky mají řádně vedenou dokumentaci a mají zpracované tematické plány práce. Z Přehledu výchovné práce ŠD vyplývá, že výchovné a vzdělávací činnosti jsou pestré a je v nich mnoho pohybových aktivit. K pohybovým aktivitám je při nepřízní počasí využíváno gymnastického sálu. Pro herní činnosti jsou k dispozici běžné hry a je plně využíváno materiálně technické základny. Počet zapsaných žáků v obou odděleních ŠD neodpovídá příslušné podzákonné normě tj. § 2 odst.1, vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb.

Prostory ŠD jsou velmi hezky zařízené a vybavené, ale vzhledem k počtu zapsaných a docházejících žáků spíše malé. Náklady na drobná vydání, která úzce souvisí s výchovnou a vzdělávací činností ŠD jsou nízká.

Činnost školní družiny jako školského zařízení je na průměrné úrovni.

ZÁVĚRY

Průběh a výsledky vzdělávání jsou v základní škole spíše nadprůměrné.

Vzhledem k tomu, že byl porušen § 2 odst. 1, vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech doporučuje Česká školní inspekce (ČŠI) zřídit další oddělení školní družiny.

